

قانون کار برای ایمنی تکلیف تعیین کرده، اما فاصله میان الزام قانونی و اجرای میدانی

جان نیروی کار را تهدید می کند

جان کارگران پشت خط تولید جامانده است ۸۵ کارگر در ۲۵ روز جان باخته‌اند

از سقوط کارگران ساختمانی تاریخ‌ش معادن

دیگر، کارگری قرار دارد که به دلیل نیاز اقتصادی، توان چانه‌زنی محدودی برای متوقف کردن کار خطرناک دارد. میان این دو نیز پیمانکاران، پیمانکاران فرعی، ناظر، دستگاه‌های اجرایی و دستگاه‌های بازرسی قرار گرفته‌اند.

چرا سقوط از ارتفاع همچنان قربانی می‌گیرد؟

وقتی سقوط از ارتفاع در یک استان به تنهایی ۳۴ مورد از ۵۵ فوتی را تشکیل می‌دهد، نمی‌توان همه موارد را به «خطای انسانی» نسبت داد. سقوط از ارتفاع یکی از شناخته‌شده‌ترین خطرات حوزه ساخت‌وساز است و برای آن مجموعه‌ای از تمهیدات فنی وجود دارد: ایمن‌سازی پرگانه‌ها، داربست استاندارد، تجهیزات حفاظت فردی، سیستم‌های جلوگیری از سقوط، آموزش و نظارت مستمر. گزارش مرکز پژوهش‌های مجلس درباره حوادث معادن نیز پیش‌تر نشان داده بود که در فاصله سال‌های ۱۳۹۶ تا ۱۴۰۰، هزاران حادثه در معادن کشور ثبت شده و مسائل فنی و ایمنی از چالش‌های اصلی این بخش بوده‌اند. در چنین شرایطی، نظارت بعد از حادثه دیگر نمی‌تواند جایگزین نظارت پیشگیرانه شود.

وقتی ایمنی به‌جای سرمایه، هزینه دیده‌شود
حسن مهدوی تاکید می‌کند: یکی از ریشه‌های تداوم حوادث را باید در اقتصاد پروژه‌ها جست‌وجو کرد. وقتی پیمانکار برای کاهش قیمت پیشنهادی رقابت می‌کند، هر هزینه‌ای که مستقیما به تولید یا تحویل پروژه مرتبط نباشد ممکن است در معرض کاهش قرار بگیرد.

او می‌افزاید: تجهیزات حفاظت فردی، آموزش، نیروی متخصص ایمنی، تعمیر ماشین‌آلات و توقف خط تولید برای رفع نقص، همگی برای بنگاه هزینه ایجاد می‌کنند. اما هزینه نکردن برای ایمنی، هزینه‌را حذف نمی‌کند؛ آن را به‌بعد از حادثه منتقل می‌کند. این کارشناس ایمنی کار هشدار می‌دهد: در چنین شرایطی، هزینه شامل مرگ یا معلولیت کارگر، از دست رفتن درآمد خانواده، هزینه درمان، پرداخت غرامت، توقف تولید، خسارات به تجهیزات، پرونده قضایی و آسیب به اعتماد نیروی کار است.

مساله ایمنی کارگر نیست مساله بهره‌وری اقتصاد است
سازمان بین‌المللی کار نیز تاکید کرده که حوادث و بیماری‌های مرتبط با کار علاوه بر پیامد انسانی، هزینه اقتصادی سنگینی دارند و محیط کار سالم می‌تواند به بهره‌وری و رشد اقتصادی کمک کند.

نگلی ماندگار |

علی عباسی، مدیر کل پزشکی قانونی مازندران، ۸۰مهرماه اعلام کرد که در پنج ماهه نخست سال ۱۴۰۵، ۵۵ نفر شامل ۵۴ مرد و یک زن بر اثر حوادث کار در این استان جان باخته‌اند؛ رقمی که نسبت به مدت مشابه سال قبل ۲۱ درصد افزایش داشته است. سقوط از ارتفاع یا ۳۴ مورد، بیشترین سهم را در میان عوامل مرگ داشته و پس از آن برق‌گرفتگی با ۱۰ مورد و اصابت جسم سخت با ۸ مورد قرار داشته‌اند. در همین مدت نیز ۴۰۰ مصدوم حادثه کار به مراکز پزشکی قانونی مراجعه کرده‌اند که ۴ درصد بیشتر از مدت مشابه سال گذشته است. از سوی دیگر، خبرگزاری ایلنا در گزارشی از مرگ ۸۵ کارگر تنها در ۲۵ روز مهر ماه خبر می‌دهد.

قانونی که روی کاغذ

از جان کارگر حفاظت می‌کند

قانون کار ایران از سال‌ها قبل تکلیف ایمنی را مشخص کرده است. ماده ۸۵ قانون کار، رعایت دستورالعمل‌های حفاظت فنی و بهداشت کار را برای کارگاه‌ها، کارفرمایان، کارگران و کارآموزان الزامی کرده است. ماده ۹۱ نیز کارفرما و مسئولان واحدها را مکلف می‌کند وسایل و امکانات لازم برای حفاظت و سلامت کارگران را فراهم کنند، نحوه استفاده از آنها را آموزش بدهند و بر رعایت مقررات حفاظتی و بهداشتی نظارت داشته باشند. بنابر این مساله ایران فقدان مطلق قانون نیست. حتی در سال ۱۴۰۴، آیین‌نامه جدید ایمنی امور پیمانکاری تصویب شد که بر شناسایی خطر، ارزیابی ریسک، تأمین تجهیزات ایمنی، معرفی مسئول حفاظت فنی و نظارت کارفرما بر عملکرد پیمانکاران تاکید دارد. این آیین‌نامه همچنین برای کارفرمای اصلی و پیمانکار، مسئولیت‌هایی در زمینه مدیریت ریسک و نظارت بر ایمنی تعریف کرده است.

قانون از متن قرارداد

و آیین‌نامه به تفک کارگاه نمی‌رسد
در یک سوی این ماجرا کارفرمایی قرار دارد که ممکن است ایمنی را هزینه قابل کاهش تلقی کند؛ در سوی

روی خط خبر

پرداخت به موقع مطالبات بیمه‌ای، شرط پایداری زنجیره تأمین دارو است

مدیرکل داروی سازمان غذا و دارو، با اشاره به تأخیر در پرداخت مطالبات داروخانه‌ها از سوی بیمه‌ها گفت: تداوم تأمین دارو به پرداخت مطالبات از سوی بیمه‌ها توجیهی به داروخانه‌ها وارد می‌کند و می‌تواند پذیرش نسخه‌های بیمه‌ای و ارائه خدمات دارویی به بیماران را با مشکل مواجه کند. دکتر اکبر عبداللّی‌اصل با تاکید بر پرداخت به‌موقع مطالبات داروخانه‌ها در پایداری زنجیره تأمین دارو اظهار کرد: یکی از مسائل مهم در این حوزه، تسویه به‌موقع

مطالبات داروخانه‌ها از سوی بیمه‌هاست و تأخیر در پرداخت‌ها فشار مالی قابل توجهی به داروخانه‌ها وارد می‌کند. وی افزود: با افزایش شدت تأخیر، جلوگیری از رشد قابل توجه سهم پرداختی بیماران، لزوم است بخش قابل توجهی از هزینه‌های دارویی از سوی بیمه‌ها پوشش داده شود؛ موضوعی که تحقق آن به تأمین و تخصیص به‌موقع منابع مالی مورد نیاز بیمه‌ها وابسته است. مدیرکل داروی سازمان غذا و دارو ادامه داد: در صورتی که منابع مالی مورد

راه‌اندازی ۱۵۰ تیم واکنش سریع بانوان در جمعیت هلال احمر

تیم واکنش سریع بانوان در کشور سازماندهی شده‌اند و برنامه‌ریزی‌ها برای افزایش این تعداد به ۳۰۰ تیم تا پایان برنامه در سراسر کشور انجام شده است. این تیم‌ها با تجهیزات و امکانات مورد نیاز فعالیت می‌کنند و در برخی مناطق نیز خودروهای تخصصی در اختیار آنها قرار گرفته است. رئیس سازمان امدادونجات جمعیت هلال احمر با اشاره به عملکرد تیم‌های عملیاتی بانوان گفت: بانوان امدادگر در مأموریت‌های مختلف، توانمندی و تسلط خود را نشان داده‌اند و در شرایط دشوار نیز با آرامش و انضباط بالایی در

پیگیری جدی بهزیستی برای ثبت‌نام جاماندگان آزمون استخدامی افراد دارای معلولیت

رایزنی هستیم تا افرادی که به دلایل مختلف موفق به ثبت‌نام نشده‌اند، فرصت دیگری برای نام‌نویسی داشته باشند. علیرضا تنجلاسی اظهار کرد: برخی متقاضیان ممکن است به دلیل مسافرت، بی‌اطلاعی یا اقرار نگرفتن در جریان اطلاع‌رسانی، از ثبت‌نام جا مانده باشند؛ به همین دلیل، در حال راه‌یابی از ایجاد دانشگاهی و سازمان اداری و استخدامی کشور آزمون استخدامی ویژه افراد دارای معلولیت به ثبت‌نام برای این افراد فراهم شود. وی ادامه داد: ثبت‌نام این آزمون از روز شنبه چهارم مهرماه ۱۴۰۵ آغاز شد و

ثبت‌نام واعزام زائران عتبات تا پایان آبان‌ماه

جاری اعزام زائران به عتبات عالیات اظهار کرد: سفرهای زیارتی زائران ایرانی به عراق با جدیت در حال انجام است و تردد از مرزهای مربوطه نیز به‌صورت روان ادامه دارد. وی افزود: ظرفیت‌های

ابتلا به کرونا افزایش یافت

که در حال حاضر در گردش است، بیشتر دستگاه تنفسی فوقانی را درگیر می‌کند و معمولاً موجب درگیری ریوی نمی‌شود. علامت این بیماری اغلب با عفونت‌های دستگاه تنفسی فوقانی و نشانه‌هایی شبیه به آنفلوآنزا همراه است، صالحی با اشاره به روند ابتلا به کووید-۱۹ در هفته‌های اخیر تصریح کرد: طی چند هفته گذشته، موارد ابتلا به کرونا روند افزایشی داشته و در حال حاضر نیز شاهد گردش قابل توجه عفونت‌های تنفسی هستیم. صالحی در ادامه، درباره وضعیت شیوع آنفلوآنزا در کشور نیز اظهار کرد: معمولاً از اواخر آبان‌ماه و

رئیس مرکز تحقیقات مقاومت میکروبی دانشگاه علوم پزشکی تهران با اشاره به افزایش موارد ابتلا به کووید-۱۹ در هفته‌های اخیر، از احتمال کاهش موارد ابتلا در هفته‌های آینده خبر داد و گفت: زیرسویه‌های جدید امیکرون از قدرت سرایت بالایی برخوردارند. محمدرضا صالحی، رئیس مرکز تحقیقات مقاومت میکروبی دانشگاه علوم پزشکی تهران در گفت‌وگو با ایلنا اظهار کرد: سسویه‌های در گردش کرونا در کشور از خانواده امیکرون هستند و زیرسویه‌های جدید این ویروس از قدرت سرایت بالایی برخوردارند. وی افزود: ویروس کرونا

خبر روز

اعلام جزئیات اعزام مشمولان خدمت سربازی در آبان ۱۴۰۵

سازمان وظیفه عمومی فرا جزئیات اعزام مشمولان آبان‌ماه را اعلام کرده؛ بر این اساس، مشمولان باید ضمن دریافت برگه معرفی‌نامه از پلیس ۱۰۰ مدارک مورد نیاز و کارت تلفن همتگانی را همراه داشته باشند. به گزارش ایلنا، معاونت اجتماعی سازمان وظیفه عمومی فراچادر اطلاعاتی اعلام کرد: کلیه مشمولانی که برگ آماده به خدمت به تاریخ آبان ماه سال ۱۴۰۵ دریافت کرده‌اند، می‌بایست با مراجعه به یکی از دفاتر خدمات الکترونیک انتظامی (پلیس ۱۰۰)، برگ محل مراجعه یا معرفی‌نامه به مراکز آموزش را دریافت و برابر اطلاعات مندرج در آن اقدام کنند. مشمولان اعزامی می‌بایست از تاریخ دوم تا چهارم آبان به مدت ۳ روز بادر دست داشتن برگ آماده‌به خدمت، معرفی‌نامه مراکز آموزش، برگ واکنسن مننژیت و دو گانه به محل و مرکز آموزش که برای آنان تعیین شده است، مراجعه کنند.

ایمنی نباید به‌واکنش

پس از حادثه محدودشود

مقایسه قوانین ایمنی کار در کشورهای مختلف، با وجود تفاوت در ساختار اقتصادی و حقوقی، به‌اص‌المشترک وجود دارد. اما سوال اینجاست که تفاوت اصلی ایران با الگوی مطلوب کجاست؟ حسن مهدوی در پاسخ به این پرسش می‌گوید: مشکل رانمی‌توان فقط به کمبود قانون نسبت داد. ایران نیز قوانین و آیین‌نامه‌های متعدد دارد و حتی مقررات جدید پیمانکاری، مسئولیت کارفرمای اصلی و پیمانکار را در حوزه ایمنی مشخص‌تر کرده است. نظامات - مجموعه تحقیق قوانین و مقررات. او می‌افزاید: مساله در مرحله اجراست؛ در کیفیت بازرسی، تعداد و توان بازرسان، استقلال ساختار ایمنی، نظارت بر پیمانکاران، هزینه کرد واقعی برای ایمنی، آموزش مستمر و مهم‌تر از همه ضمانت اجرای مقررات پیش از وقوع حادثه، اگر بازرسی فقط زمانی جدی شود که کارگری جان باخته است، نظام ایمنی عملاً از «پیشگیری» فاصله گرفته و به «مدیریت پیامد» تبدیل شده است. این کارشناس ایمنی کار در پایان می‌گوید: به‌طور مثال بررسی آمار منتشر شده از سوی تأمین اجتماعی و پزشکی قانونی تفاوت فاحشی را نشان می‌دهد و همین موضوع ضرورت ایجاد یک نظام آمار ی یکپارچه درباره حوادث کار را برجسته می‌کند.

بهداشت حرفه‌ای باید حضور داشته باشد. یعنی حادثه صرفاً یک اتفاق نیست؛ داده‌ای است که باید به اصلاح فرآیند تولید منجر شود.

آتمان؛ اول خطر را پیدا کن

بعد کار را ادامه بده

در آلمان، ارزیابی خطر یکی از پایه‌های نظام ایمنی کار است. قانون ایمنی و بهداشت کار، کارفرما را مکلف می‌کند خطرات مرتبط با شرایط کار را ارزیابی کند و بر اساس آن اقدامات حفاظتی را تعیین کند. نهاد فدرال ایمنی و بهداشت شغلی آلمان نیز ارزیابی ریسک را عنصر مرکزی نظام ایمنی معرفی می‌کند. این فرآیند شامل شناسایی خطر، ارزیابی آن، تعیین اقدامات، اجرای اقدامات، بررسی اثربخشی و به‌روزرسانی ارزیابی است.

عمان؛ آموزش و حفاظت از کارگر

تکلیف صریح کارفرماست

قانون کار عمان نیز در فصل ایمنی و بهداشت و بهداشت حرفه‌ای، وظیفه روشنی برای کارفرما تعیین کرده است. کارفرما باید پیش از شروع کار، کارگر را با خطرات شغل و روش‌های پیشگیری آشنا کند و شرایط ایمنی محل کار، ماشین‌آلات و تجهیزات را فراهم کند. همچنین آموزش‌های لازم درباره خطرات شغلی و راه‌های پیشگیری را باید ارائه شود.

ترکیه؛ قانون، ارزیابی و ریسک را

به تکلیف کارفرما تبدیل کرده است

تجربه کشورهای دیگر نشان می‌دهد که تفاوت الزام در نبود حادثه نیست، بلکه در نحوه طراحی نظام پیشگیری است. در ترکیه، قانون شماره ۶۳۳۱ درباره ایمنی و بهداشت حرفه‌ای، کارفرما را به انجام ارزیابی ریسک مکلف کرده است. وزارت کار و تأمین اجتماعی ترکیه تصریح می‌کند که ارزیابی ریسک برای محیط‌های مشمول قانون الزامی است و باید توسط تیمی که کارفرما تشکیل می‌دهد، انجام شود.

امارات؛ گزارش حادثه

هم‌بخشی از نظام ایمنی است

در امارات متحده عربی، کارفرما موظف است محیط کار ایمن و مناسب فراهم کند. تجهیزات حفاظت لازم را در اختیار کارکنان قرار بدهد، آموزش‌های لازم را ارائه کند و ارزیابی‌های دوره‌ای انجام بدهد. همچنین در صورت وقوع آسیب یا مرگ در محل کار، کارفرما باید حادثه را ظرف ۴۸ ساعت به وزارت منابع انسانی اماراتی‌سازی گزارش کند.

نکته مهم‌تر اینکه در واحدهای دارای ۵۰ کارگر یا بیشتر، نظامی برای ثبت حوادث و بیماری‌های شغلی، شناسایی فعالیت‌های مرتبط با کار، گزارش حوادث و بررسی حوادث پیش‌بینی شده است. در واحدهای صنعتی و برخی واحدهای ساختمانی نیز گزین مسئول ایمنی و

رویداد

افت آب خزر، آینده کریدور میانی را زیر سوال برد

کشتی‌ها نتوانند با ظرفیت کامل حرکت کنند، تعداد سفرها افزایش می‌یابد و مزیت زمانی و اقتصادی مسیر کاهش پیدا می‌کند. به همین دلیل، بحران خزر فقط مساله کشورهای ساحلی نیست و می‌تواند بر جذابیت اقتصادی کل مسیر شرق به غرب اثر بگذارد.

ضرورت همکاری پنج کشور ساحلی

در نشست اخیر ترکمنستان، بر ضرورت هماهنگی بیشتر میان پنج کشور ساحلی دریای خزر تاکید شد. کاهش سطح آب، بر خلاف بسیاری از مسائل محلی، پدیده‌ای نیست که یک کشور بتواند به تنهایی آن را مدیریت کند. قزاقستان پیشنهاد ایجاد یک سکوی دیجیتال مشترک برای پایش وضعیت دریای خزر مطرح کرده و از ابتکار جمهوری آذربایجان برای تشکیل کمیسیون بین‌دولتی درباره کاهش سطح آب حمایت کرده است. همچنین پیشنهاد تدوین یک برنامه بین‌دولتی برای حفاظت از منابع آبی خزر با استقبال دیگر کشورهای ساحلی روبه‌رو شده است. این همکاری‌ها می‌تواند نخستین گام برای تبدیل مساله افت آب خزر از یک بحران پرآکنده به یک برنامه مشترک منطقه‌ای باشد؛ برنامه‌ای که باید هم‌زمان محیط زیست، حمل‌ونقل، بنادر و منافع اقتصادی کشورهای ساحلی را دربر بگیرد.

نقش ایران در آینده خزر

در این میان، نقش روسیه و قزاقستان به دلیل قرار گرفتن رود ولگا و بخش مهمی از منابع ورودی آب خزر در قلمرو آنها اهمیت ویژه‌ای دارد. با این حال، مدیریت پایدار بحران خزر بدون مشارکت همه کشورهای ساحلی از جمله ایران امکان‌پذیر نیست. ایران از یک سو دارای سواحل طولانی در خزر و بنادر مهمی مانند انزلی و امیرآباد است و از سوی دیگر می‌تواند با توسعه کریدورهای ترانزیتی شرق به غرب مشارکت به‌نابراین کاهش سطح آب خزر هم یک تهدید زیست‌محیطی و هم یک مساله اقتصادی و ترانزیتی برای ایران محسوب می‌شود. در نهایت، آینده کریدور میانی فقط به ساخت خط آهن، توسعه جاده‌ها و افزایش ظرفیت بنادر وابسته نیست. اگر خزر به روند عقب‌نشینی خود ادامه

دهد، حتی زیرساخت‌های میلیارد دلاری نیز ممکن است از محدودیت‌هایی مواجه شوند که امروز در نظر محاسبات اقتصادی پروژه دیده می‌شود. محاسبات اقتصادی پروژه دیده می‌شود.

کریدور میانی در برابر یک هزینه پنهان

کریدور میانی باهدف کوتاه‌تر کردن مسیر تجارت میان چین و اروپا و کاهش وابستگی به برخی مسیرهای سنتی توسعه یافته است. افزایش اهمیت این کریدور در سال‌های اخیر، سرمایه‌گذاری در زیرساخت‌های ریلی، جاده‌ای و بندری کشورهای مسیر را نیز افزایش داده است. اما کاهش سطح آب خزر می‌تواند به یک «هزینه پنهان» برای این مسیر تبدیل شود؛ هزینه‌ای که هنگام محاسبه صرفه اقتصادی کریدور در نظر گرفته نشده یا وزن کافی به آن داده نشده است. اگر